

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

for

Akershus Energi Varme AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad av 9. juli 2008 samt opplysninger fremkommet under behandlingen av søknaden. Vilkårene framgår på side 2 til og med side 13.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende Klif en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Klif kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Akershus Fjernvarme AS
Beliggenhet/gateadresse	Postboks 25
Postadresse	2011 Strømmen
Kommune og fylke	Skedsmo, Akershus
Org. nummer (bedrift)	983 701 469
Gårds- og bruksnummer	28/23
NACE-kode og bransje	35.300
NOSE-kode(r)	101.02.00
Kategori for virksomheten ¹	1.1

Klifs referanser

Tillatelsesnr.	Anleggsnummer	Risikoklasse ²
2009.122.T	0231.089.01	3

Tillatelse gitt: 19.08.09	Endringsnummer: 1	Sist endret: 27.06.11
Harald Sørby seksjonssjef		Katrine Hauglund rådgiver

¹ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven

² Jf. forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for Statens forurensningstilsyns arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Produksjonsforhold/utslippsforhold

Tillatelsen gjelder forurensning fra Lillestrøm nord varmesentrals flis- og oljefyrte kjeler med innfyrte effekt på 57,5 MW, med etablering og bruk av følgende kjeler:

- 2 flisfyrte bioenergikjeler med totalt 16 MW til hovedfyring
- 3 oljefyrte kjeler med totalt 40 MW til spisslastfyring
- 1 biogasskjel på 1,5 MW

Produsert mengde til fjernvarmenettet vil være 105 GWh hvorav ca. 90 GWh/år (85 %) vil være biobrensel i form av stammeved/grener og topper (GROT), og ca. 15 GWh/år (15 %) vil være bioolje, evt. lett fyringsolje. Dette tilsvarer forbrenning av 33 000 tonn GROT og 1 500 tonn bioolje/lett fyringsolje pr. år.

Ved vesentlige endringer skal bedriften søke om endring av tillatelsen, selv om utslippene ligger innenfor de fastsatte grensene.

1.1 Brensel

Fast biobrensel skal være i en form som er teknisk egnet for anlegget. Ansvarlig for anlegget plikter å forsikre seg om at brensel som benyttes er rent.

1.2 Krav til styring

Fyringsenhetene for fast biobrensel og oljer skal ha oksygenstyrt forbrenning.

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte stoffer oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2. Overholdelse av grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å

redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utlippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utlippene.

2.4. Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Klif om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt 10.4.

2.5. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette³. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslppsreducerende tiltak, renseanlegg m.m.

Utslipp fra virksomheten skal renses i kommunalt renseanlegg før utslipp til resipienten Nitelva. Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende rensenhet.

3.2. Utslppssted for prosessavløp

Bedriften skal føre sitt prosessavløp inn på offentlig avløpsnett med utslipp i Nitelva i henhold til de krav som stilles for slikt påslipp. Klif forutsetter at påslippsavtale er inngått med Skedsmo kommune, og at det av avtalen fremgår hvilke grenseverdier som er gjeldende, samt krav til et måleprogram.

3.3. Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

---

³ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

3.4. Overflatevann

Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke medfører skade eller ulempe for miljøet.

3.5. Sanitæravløpsvann

Bedriften må sørge for å innhente særskilt tillatelse til eventuelt utslipp av sanitæravløpsvann der dette er påkrevd etter forurensningsforskriften⁴. Ved tilknytning til offentlig avløpsnett fastsetter den ansvarlige for nettet nærmere krav.

4. Utslipp til luft

4.1. Utslippsbegrensninger

Følgende utslippsgrenser gjelder:

Kjeler for biobrensel

Utslippskilde	Utslippskomponent	Utslippsgrenser ⁵			Gjelder fra
		Konsentrasjonsgrense (mg/Nm ³)		Korttidsgrense (kg/døgn)	
		Midlings-tid	Konsen-trasjon	Mengde	
Flis (stammeved/ GROT)	Støv	12 timer	30	18	19. august 2009
	NO _x (som NO ₂ -ekv.)	Time	300	175	
	CO	Time	150	88	

Oljefyrte kjeler

Utslippskilde	Utslippskomponent	Utslippsgrenser ⁶			Gjelder fra
		Konsentrasjonsgrense (mg/Nm ³)		Korttidsgrense (kg/døgn)	
		Midlings-tid	Konsen-trasjon	Mengde	
Bioolje	Støv	12 timer	100	98	19. august 2009
			30	98	19. august 2012
		12 mnd	50	-	19. august 2009
	NO _x (som NO ₂ -ekv.)	Time	300	244	19. august 2009
	CO	Time	80	20	
	SO ₂	-	-	1,9	
Lett fyringsolje	Støv	12 timer	20	20	19. august 2009
	NO _x (som NO ₂ -ekv.)	Time	250	250	
	CO	Time	80	20	
	SO ₂	-	-	82	

⁴ Jf. forurensningsforskriften kapittel 16 om utslipp fra mindre avløpsanlegg

⁵ Utslippsgrensene referer til 6 vol-% O₂ for flis/GROT og 3 vol-% O₂ for olje. Temperatur 273 K og trykk 101.3 KPa

⁶ Som under fotnote 5

Biogasskjel

Utslippskilde	Utslippskomponent	Utslippsgrenser ⁷		Gjelder fra
		Konsentrasjonsgrense (mg/Nm ³)		
		Midlings- tid	Konsentrasjon	
	NO _x (som NO ₂ -ekv.)	Time	170	19. august 2009
	CO	Time	80	

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting og renseanlegg, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2. Utslippsmålinger

Krav til gjennomføring av utslippsmålinger følger av tillatelsen punkt 11.

Følgende krav til utslippsmålinger gjelder:

Biobrenselkjeler

Det skal gjennomføres kontinuerlige målinger av NO_x og CO. De kontinuerlige målingene skal kvalitetssikres én gang pr. år.

Støv skal måles én gang i året i form av 3 målinger gjennom en 6-timers periode. Snittet av disse 3 målingene gjelder som 12 timers middelverdi inklusive driftsvariasjoner.

Oljefyrte kjeler

Det skal gjennomføres kontrollmålinger av støv, NO_x og CO én gang pr. år.

For støv skal det foretas 3 støvmålinger gjennom en 6 timers periode. Snittet av disse 3 målingene gjelder som 24 timers middelverdi inklusive driftsvariasjoner.

For NO_x og CO skal kontrollmålingene bestå av 6 separate målinger á ½ time. Utslippsgrensene regnes som overholdt dersom 90 % av målingene er innenfor oppgitt timesmiddelgrense.

Biogasskjel

Det skal gjennomføres målinger av NO_x og CO en gang hvert år.

Kontrollmålinger av NO_x og CO skal bestå av 10 separate målinger á ½ time. Utslippsgrensene regnes som overholdt dersom 90 % av målingene er innenfor det oppgitte ½ times middel.

4.3. Krav til utslippspunkter

Avgasser fra Lillestrøm nord varmesentral skal slippes ut med en høyde over bakken på minimum 35 meter.

⁷ Utslippsgrensene referer til 6 vol-% O₂ for flis/GROT og 3 vol-% O₂ for olje. Temperatur 273 K og trykk 101.3 KPa

Klif kan stille krav om endrede utslippshøyder og/eller andre tiltak dersom miljøulempene i omgivelsene blir større enn det etter Klifs mening var grunn til å anta ut fra de krav som er stilt i tillatelsen.

4.4 Kvotepliktige utslipp av klimagasser

Forbrenning av lett fyringsolje forutsetter at bedriften har tillatelse til utslipp av kvotepliktige utslipp av klimagasser.

Kvotepliktige utslipp skal rapporteres til Klif innen 1. mars året etter at utslippene fant sted i henhold til reglene i klimakvoteforskriften kapittel 2.

Bedriften skal innen 1. mai hvert år overføre et antall kvoter som svarer til virksomhetens kvotepliktige utslipp fra foregående år, til en nærmere angitt konto i det norske registeret for klimakvoter, jf. klimakvoteloven § 13 første ledd.

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Graving, mudring eller andre tiltak som kan påvirke forurenset grunn eller forurensede sedimenter, trenger tillatelse etter forurensningsloven, evt. godkjenning fra kommunen⁸.

6. Testing og substitusjon av kjemikalier og råstoffer

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, herunder hjelpekjemikalier som vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler m.m.

Kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal være testet med hensyn til nedbrytbarhet, toksisitet og bioakkumulerbarhet. Bare laboratorier som er godkjent i henhold til Good Laboratory Practice (GLP) og/eller akkreditert i henhold til NS-EN/IEC 17025:1999, kan benyttes til uttesting.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier og råstoffer. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier og råstoffer som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁹

---

⁸ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

⁹ Jf. produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

7. Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl.19-23) $L_{pAekv4h}$	Natt (kl. 23-07) $L_{pAekv8h}$	Søn-/helligdager (kl. 07-23) $L_{pAeq16h}$	Natt (kl. 23-07) L_{A1}
55 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	50 dB(A)	60 dB(A)

Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som blir etablert etter at virksomheten har startet opp.

8. Energi

8.1. Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon i anleggene. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens internkontroll, jf pkt. 2.5.

Energistyringssystemet skal være etablert innen 1. november 2009.

8.2. Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3. Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt 11.2.

8.4. Totalvirkningsgrad

Energianleggets totalvirkningsgrad skal være minimum 90 % over året.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften¹⁰. Bunn- og flyaske skal leveres til godkjent deponi.

Avfall som oppstår i bedriften, skal søkes gjenbrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon, eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Bedriften har ikke tillatelse til å brenne avfall med mindre særskilt tillatelse er gitt av Klif.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.2. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.3. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.4. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹¹. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Klif i slike tilfeller.

---

¹⁰ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930

¹¹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

11. Måling og beregning av utslipp. Rapportering til Klima- og forurensningdirektoratet

11.1. Måling og beregning av utslipp

Bedriften skal gjennomføre målinger og beregninger av utslipp til luft og vann, samt støy i omgivelsene.

Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. De skal omfatte både de komponenter som er uttrykkelig regulert gjennom grenseverdier og andre komponenter som er omfattet av rapporteringsplikten i henhold til Klifs veileder til bedriftenes egenrapportering. Veilederen er lagt ut på www.klif.no.

Målinger og beregninger skal gjennomføres etter et program som skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll. Måle- og beregningsprogrammet skal blant annet beskrive fastlegging av målemetode og prøvetakingsmetode, utvelgelse av måleperioder, samt beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes.

Bedriften skal i forbindelse med utarbeidelse og revidering av måle- og beregningsprogrammet vurdere usikkerheten i målingene, og søke å redusere denne mest mulig.

Prøvetaking og analyse skal utføres etter CEN-standard eller Norsk Standard (NS). Dersom disse ikke finnes, kan annen utenlandsk/ nternasjonal standard benyttes. Klif kan akseptere at annen metode brukes også der standard finnes, dersom det dokumenteres tilfredsstillende at den er minst like formålstjenlig. Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret, og at prøvetakingspunkter etableres på steder som gjør det mulig å ta prøver av utslippene i henhold til aktuelle standarder.

Dersom bedriften bruker eksterne laboratorier/konsulenter for prøvetaking og analyse, skal akkrediterte laboratorier/tjenester benyttes der dette er mulig.

11.2. Rapportering til Klif

Bedriften skal rapportere innen 1. mars året etter utslippsåret via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Klifs veileder til bedriftenes egenrapportering, se www.klif.no.

Bedriften skal i forbindelse med rapportering av utslippsdata til Klif angi og kommentere usikkerheten i datamaterialet.

12. Overvåking av resipient. Rapportering til Klima- og forurensningsdirektoratet

Bedriften skal sørge for overvåking av effekter av utslippene til luft i henhold til et overvåkingsprogram. Overvåkingsprogrammet skal forelegges Klif for eventuelle merknader innen 1. november 2009.

13. Undersøkelser og utredninger

13.1 Redegjørelse for prøveprosjekt med bioolje som spisslastbrensel

Bedriften skal oversende en årlig utredning om resultater av bruk av bioolje i forbindelse med egenrapporteringen, jf. punkt 11.2.

Bedriften skal sende en samlet redegjørelse for prøveperioden med resultater av bruk av bioolje innen 1. august 2012. Denne redegjørelsen skal også inneholde en vurdering av videre valg av energivare til bruk ved spisslastfyring.

13.2 Støymålinger/-beregninger

Bedriften skal bør gjennomføres støymålinger eller -beregninger, der også C-veiet støy med impuls- og rentonestøy blir vurdert. Målingene/beregningene skal utføres av kompetent tredjepart. Resultater av målinger/beregninger skal sendes Klif innen 1. januar 2011.

14. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Klif på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

15. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Klif så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

16. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Klif.

Klif kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Klif kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹². De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Klif innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

---

¹² Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Klif i god tid før start er planlagt.

17. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte stoffer, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

	Vanlige forkortelser
Bromerte flammehemmere:	
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4' isopropyliden difenol)	TBBPA
Klorholdige organiske forbindelser	
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ - C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ - C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ - C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ - C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Tensidene:	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklloreten	TRI
Nitromuskforbindelser:	
Muskxylen	
Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:	
Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	
2,4,6tri-tert-butylfenol	
Polyfluorerte organiske forbindelser (PFCs)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre (PFOA)	
Tinnorganiske forbindelser:	
Tributyltinn	TBT

	Vanlige forkortelser
Trifenyltinn	TFT, TPT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Bisfenol A	BPA
Dekametylsyklopentasiloksan	D5